

Véleménye szerint az Egyesület 110. Küldöttgyűlését leg hamarabb szeptemberben lehet megtartani.

Ad 2. napirendi pont

A megküldött dokumentumok alapján a 2019. évi beszámoló (Mérleg, Eredménykimutatás és Kiegészítő melléklet,

Közhasznúsági jelentés) a könyvvizsgáló és az Ellenőrző Bizottság véleménye alapján elfogadásra javasolható.

Külön kiemelhető, hogy az Egyesület egyszerűsített eredménykimutatása (I. táblázat) + 5,74 M Ft eredményt mutat a 2019-es évre, ami a szigorú, fegyelmezett gazdálkodásnak köszönhető.

Dr. Szabados Gábor anyagából összeállította BT

Prohászka János emlékezete születésének 100. évfordulóján

Prohászka János 1920. április 26-án született Budapesten. A Műegyetemen 1950-ben szerzett gépészmérnöki oklevelet, majd a Vasipari Kutatóintézetben vált nagyon gyorsan az anyagtechnológia elkötelezett, elismert és meghatározó kutatójává. Kandidátusi értekezését 1956-ban, akadémiai doktori értekezését 1963-ban védte meg.

Tudományos elismertsége eredményeként hívták meg a Műegyetemre, egyetemi tanárnak. Az 1963/64. tanévtől kezdve 25 évet töltött egyetemi tanárként, utána még hat éven át vezette az MTA–BME Fémtechnológiai Kutatócsoportot. A mostoha sorsú Villamosipari Anyagtechnológia Tanszékből egy kitűnő, technológiaközpontú anyagtudományi kutatóbázist teremtett. A valós, mindenkor a gyakorlati problémákra irányuló kutatói aktivitását közel 90 éves koráig fenntartotta.

Tanári szemléletére erős hatást gyakorolt az 1960-as évek közepén a Harvard Egyetemen vendégkutatóként eltöltött időszak.

1970-ben választották az MTA levelező tagjává, majd 1982-ben az MTA rendes tagja lett. Az Elméleti Technológiai Bizottságot és az Anyagtudományi és Technológiai Bizottságot is több cikluson át vezette.

Prohászka János 92 éves korában, 2012-ben hunyt el.

Prohászka János hosszú és tevékeny alkotói életének értékelésekor nagy súlya van annak, hogy meghatározó hatású, szemléletformáló tudományos vezetője volt az ország műszaki egyetemlein, főiskoláin, iparvállalatainál és kutatóintézeteiben dolgozó, ott később nagy tekintélyt szerzett tanárok, kutatók és vezetők egy egész nemzedékének.

Fontos feladatának tartotta, hogy segítse az anyagtudományi kutatások eredményeinek magyar nyelvű publikálását, ezért is vállalta a BKL Kohászat szerkesztőbizottságának elnöki tisztségét, amely lapban egész alkotói pályája során folyamatosan közreadta kutatási eredményeit.

Prohászka János a technológia jelentőségének az évtizedeken át való hangsúlyozásában mutatott állhatatosságát arra vezetjük vissza, hogy szegény sorból jöve felismerte és hirdette, hogy az egész társadalom felemelkedé-

sének egyik alapvetően fontos eszköze a technológia fejlesztése. Ő is azt az értelmezést osztotta és terjesztette, amelyet legegyszerűbb formájában a műegyetemi professzor és akadémikus *Rejtő Sándor* fogalmazott meg, még 1915-ben: a technológia az ipari munka tudománya.

Prohászka János a 20. század második felében a magyar műszaki tudomány egyik legmeghatározóbb szereplője volt. Mérnökgenerációk szemléletét formálta az anyagtudomány és a technológia jelentőségének felismerésére. Méltán számíthat a szakma örök tiszteletére. A tudományos közéletben évtizedeket eltöltve világosan látta azokat a tendenciákat, amelyek ellentétesek voltak az értékrendjével, és a maga eszközeivel tett is azért, hogy az általa helyeselt elvek ne sérüljenek.

A 100 éve született Prohászka Jánosra emlékezni mindannyiunk számára érdemes, mert példájából erőt tudunk meríteni. Ott van a helye a magyar műszaki tudomány legnagyobbjai között, megállapításai most is időszerűek. Ezt igazolják a következő idézetek, melyek „Néhány gondolat az anyagtudomány jelenlegi helyzetéről” című cikkéből származnak (BKL Kohászat, 135. évfolyam, 6–7. szám, 2002. 173–177. oldal): „A korábban élt emberek tapasztalata, gyakorlatai és folyamatosan bővülő hagyományai nélkül a mai – gyakran talán túlzottan tartott, és tudományosan is megalapozott – ismeretanyag nem jöhetett volna létre.”

„Az ötvözetek kémiai összetételének változása együtt jár a tulajdonságokéval, és ezt a hőkezeléssel és egyéb technológiai eljárásokkal szinte vég nélkül lehet változtatni. Az anyagtudomány áttekinthetetlen lehetőséget ad az újabb, gazdaságosabb és használhatóbb anyagok kutatására.”

„Az anyagtudomány általános helyzetének mérlegelésénél azt is meg kell említeni, hogy a kutatásnak nemcsak az ismeretszerzés, hanem a termelési eredmények fejlesztésének, a gazdaságosság javításának és nem utolsósorban a népesség életszínvonalának az emelése is célja.”

„A lehetőségeinket nagyon hátráltatja úgy a személyi-, mint az eszközállomány szétaprózottsága. Egyszerű, kisebb átszervezéssel létre lehetne hozni olyan egységeket, melyek sokkal eredményesebben és jobb eszközellátottsággal lennének képesek feladataikat ellátni. A szétosztottság azzal jár, hogy egyetlen egységet sem lehet korszerű eszközökkel ellátni az elaprózott támogatásokból. A mindenki számára elérhető eszközökkel sokat javulna az esélyegyenlőség a kutatásban.”

A teljes cikk és Prohászka János munkásságának rövid áttekintése a tiszteletére összeállított honlapon (www.att.bme.hu/~femtech/index.htm) olvasható.